

Domů > Plátcí > Tiskopisy > Archiv tiskopisů > OSVČ > Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2005 >

Poučení k formuláři "Přehled o příjmech a výdajích OSVČ"

Poučení k formuláři "Přehled o příjmech a výdajích OSVČ"

- PŘEHLED** je povinna předložit osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) příslušnému územnímu pracovišti VZP (dále jen ÚP VZP), zpravidla podle místa svého trvalého pobytu, do 8 dnů od podání PŘÍZNÁNÍ K DANI Z PŘÍJMŮ za zdaňovací období 2005. Daňové přiznání za rok 2005 se podává u finančního úřadu (dále jen FÚ) nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Zpracovává-li daňové přiznání daňový poradce, prodlužuje se lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2005 nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Přehled odevzdává i OSVČ, která má daň stanovenou paušální částkou nebo OSVČ, na kterou byl prohlášen konkurs, či osoba, která má příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a není povinna daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). Nebylo-li daňové přiznání předloženo FÚ ve stanovené lhůtě, je OSVČ povinna předložit PŘEHLED u ÚP VZP nejpozději do 8 dnů po uplynutí lhůty stanovené pro podání daňového přiznání. OSVČ, které nejsou povinny daňové přiznání podávat, předkládají tento PŘEHLED nejpozději do 10. 4. 2006.
- Zároveň s PŘEHLEDEM je OSVČ povinna předložit u ÚP VZP **doklad o dni podání daňového přiznání**. Za tento doklad se považuje buď potvrzení na 1. straně PŘEHLEDU, nebo potvrzení na zvláštním formuláři, případně potvrzená kopie daňového přiznání (1. strana). Pokud bylo daňové přiznání podáno na FÚ poštou, považuje se za doklad o dni podání daňového přiznání i podací lístek o odeslání daňového přiznání na FÚ potvrzený poštou. OSVČ, které nejsou povinny daňové přiznání podávat, uvedou tuto skutečnost v místě pro razítko FÚ.
- Do PŘEHLEDU se zahrnují veškeré příjmy z roku 2005 (oddíl A, řádek č. 1) i ty, které jsou pro daňové účely rozděleny na více let. Zahrnují se i veškeré výdaje z roku 2005 (oddíl A, řádek č. 2). Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje. U spolupracující osoby se za příjmy ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení považuje její podíl na společných příjmech. U osoby, která vede účetnictví, u společníka veřejné obchodní společnosti a u komplementáře komanditní společnosti se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho udržení považuje základ daně z příjmů z této činnosti (tzv. dílčí základ daně). U osoby, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou se za příjem považuje (jde-li o příjmy stanovené paušální částkou) předpokládaný příjem a za výdaje vynaložené na jeho dosažení se považují předpokládané výdaje za takový rok. **Doplatek** pojistného za rok 2005 je splatný do 8 dnů po podání daňového přiznání za rok 2005.
- Pokud se dodatečně změní skutečnosti uvedené v tomto PŘEHLEDU, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat **opravný PŘEHLED** a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li PŘEHLED opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné daňové přiznání, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný PŘEHLED, nejedná se o opravný PŘEHLED, ale jen o opravu PŘEHLEDU.
- Povinnosti uvedené v bodech 1 až 4 mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost resp. změnily zdravotní pojišťovnu v roce 2005 nebo v roce 2006 před odevzdáním PŘEHLEDU.
- Do úhrnu zaplacených záloh na pojistné se **zahrnují platby za rok 2005**, provedené do 9. 1. 2006 včetně. **Nezahrnují se platby** penále, pokut, doplatky na základě dřívějších PŘEHLEDŮ a úhrady pojistného za měsíce, v nichž byl pojištěnec „osobou bez zdanitelných příjmů“ (oddíl C, řádek č. 41). Prokázaný **přeplatek** poukáže příslušné ÚP VZP na účet plátce pojistného ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh na pojistném, penále atd.). Pojištěnec uvede na první straně tohoto PŘEHLEDU, zda žádá o vrácení přeplatku, nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. Žádá-li pojištěnec o vrácení přeplatku v maximální přípustné výši dle údajů VZP, vyplní na 1. straně PŘEHLEDU v poli týkajícím se přeplatku místo částky písmena „MAX“.
- Spolupracující osoba**, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášená jako OSVČ, musí podávat samostatný PŘEHLED a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh zákonem osvobozena (např. je zaměstnancem a zaměstnání je hlavním zdrojem příjmů – viz další bod).
- Osvobození od platby záloh** je možné jen u zákonem vyjmenovaných skupin OSVČ. Za měsíce, ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a **zaměstnání** pro ni **bylo hlavním zdrojem příjmů**, není povinna platit zálohy na pojistné. Pojistné za takové měsíce zaplatí na základě PŘEHLEDU, nejpozději však do 8 dnů ode dne, kdy bylo nebo mělo být podáno daňové přiznání za rok 2005. Jestliže OSVČ na první straně PŘEHLEDU uvedla, že samostatná výdělečná činnost je pro ni, při srovnání se zaměstnáním, pouze vedlejším zdrojem příjmů a dodatečně dojde ke změně v tom smyslu, že hlavním zdrojem příjmů se stanou příjmy ze samostatné výdělečné činnosti (např. z důvodu ukončení zaměstnání apod.), je OSVČ povinna o této skutečnosti do 8 dnů informovat ÚP

VZP a platit zálohy, vypočtené z vyměřovacího základu za předchozí rozhodné období (viz také bod 12 Poučení). Zálohy na pojistné neplatí také OSVČ za kalendářní měsíc, ve kterém byla uznána po celý kalendářní měsíc práce neschopnou, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů. Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se nestanovuje minimální vyměřovací základ – viz další bod Poučení.

- 9 **Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 2005 stanoven** v kalendářním měsíci, ve kterém **po celý tento kalendářní měsíc** trvala některá z následujících skutečností:
- a plátcem pojistného byl i stát; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jedná se např. o tyto osoby:
    - nezaopatřené děti,
    - poživatele důchodu z důchodového pojištění ČR,
    - ženy na mateřské a rodičovské dovolené, příjemce peněžité pomoci v mateřství a příjemce rodičovského příspěvku,
    - osoby pobírající dávky sociální péče z důvodu sociální potřebnosti,
    - osoby převážně nebo úplně bezmocné a osoby o ně pečující, osoby pečující o dlouhodobě těžce zdravotně postižené děti vyžadující mimořádnou péči,
    - a další,
  - c v zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,
  - d OSVČ pobírala nemocenské z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání Přehledu doloží OSVČ tuto skutečnost potvrzením OSSZ),
  - e OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, které se poskytují mimořádně výhody II. nebo III. stupně podle předpisů o sociálním zabezpečení,
  - f OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,
  - g OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.
- 11 **Minimální vyměřovací základ** pro rok 2005 činí dvanásťnásobek 50% průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok o dva roky předcházející roku, pro který je vyměřovací základ stanovován. Podle sdělení Ministerstva zdravotnictví ČR č. 520/2004 Sb., činila průměrná mzda v národním hospodářství v roce 2003 **16 920 Kč**. Minimální vyměřovací základ pro měsíce roku 2005 je roven částce **8 460 Kč** (oddíl A, řádek č. 9).
- 12 **Vyměřovací základ** se v roce 2006 stanovuje z 50% (pro rok 2005 šlo o 45%) rozdílu mezi příjmy a výdaji. Minimální měsíční záloha (**Pmin**) v roce 2006 činí **1 218 Kč** (v roce 2005 činila 1 143 Kč). Vyplývá to z §3a zákona č. 592/1992 Sb., v aktuálním znění. Při výpočtu minimální zálohy pro rok 2006 se vychází z průměrné mzdy za rok 2004, která podle sdělení Ministerstva zdravotnictví č. 261/2005 Sb. činila 18 035 Kč. Minimální vyměřovací základ pro měsíce roku 2006 je roven částce 9 018 Kč. V době tisku Přehledu byla před schválením novela zákona č. 592/1992 Sb., kterou se může změnit částka **Pmin** a způsob jejího výpočtu. Před vyplněním Přehledu se přesvědčte, zda k takové změně nedošlo.
- 13 **Nová výše zálohy** podle řádku 51 Přehledu musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán tento PŘEHLED a platí se ve stejné výši až do měsíce, předcházejícího měsíci, kdy bude obdobný PŘEHLED předložen v roce 2007. Změna zálohy v průběhu období podle předchozí věty je možná pouze v těchto případech:
- plátcí je schválena „Žádost o snížení zálohy“ – viz bod 13 Poučení,
  - dojde ke změně minimálního vyměřovacího základu – OSVČ musí platit zálohy vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu,
  - změní se skutečnosti rozhodné pro stanovení minimálního vyměřovacího základu podle bodu 9 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 9, musí hradit alespoň minimální zálohu (a naopak),
  - změní se skutečnosti rozhodné pro osvobození od platby záloh podle bodu 8 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 8 je povinna hradit zálohu (a naopak).
- OSVČ, která je v době podání Přehledu osvobozena od platby záloh, uvede jako výši zálohy nulu a vypočtenou výši dle řádku č. 51 Přehledu uvede v závorce. Jestliže přestane platit osvobození od platby záloh (i na část měsíce), oznámí OSVČ tuto skutečnost příslušnému ÚP VZP a začne platit zálohy uvedené v závorce.
- 14 **Snížení zálohy** není možné bez podání „Žádosti o snížení zálohy“ a jejího kladného vyřízení ÚP VZP. Snížení zálohy je platné pouze po dobu 3 měsíců, poté je nutno, při trvání důvodů pro snížení zálohy, podat novou „Žádost o snížení zálohy“. Pokud důvody pro snížení zálohy po 3 měsících již netrávají, je plátcem povinen zvýšit zálohu na výši uvedenou v řádku 51 tohoto PŘEHLEDU.
- 15 **Dotazy** zodpoví Vaše ÚP VZP nebo Centrum informací VZP, Praha 3, Orlická 4/2020, PSČ 130 00, v době od 8 do 16 hodin na telefonním čísle: 221 752 175; v době od 16 do 8 hodin je na stejném telefonním čísle záznamník. Obecné informace, seznam ÚP VZP s čísly účtů a další informace, je možno nalézt také na adrese internetu: <http://www.vzp.cz/>.